

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGWiŻŚ-4.054.4.2024
Warszawa, 09 kwietnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji nr 1898 z dnia 15 marca 2024 r., Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, pani Darii Gosek-Popiołek, w sprawie budowy stopnia wodnego w Siarzewie przedstawiam odpowiedzi na postawione pytania.

- 1. Czy Ministerstwo Infrastruktury i podległe mu jednostki podjęły bądź planują podjąć działania mające na celu wycofanie się z realizacji Programu Wieloletniego pod nazwą „Zagospodarowanie Dolnej Wisły”? Jeśli tak, jakie? Jeśli nie, to z jakich przyczyn?*

Program wieloletni pn. Zagospodarowanie Dolnej Wisły został przyjęty uchwałą nr 185/2023 Rady Ministrów z dnia 10 października 2023 r. Przewiduje budowę stopnia wodnego na wysokości miejscowości Siarzewo. Inwestycja zlokalizowana jest w województwie kujawsko-pomorskim, w obrębie 5 powiatów: toruńskiego, aleksandrowskiego, lipnowskiego, włocławskiego i Włocławka. Obejmuje swoim zakresem terytorialnym obszary Natura 2000.

Zgodnie z pismem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 23 listopada 2023 r. (znak: DOOŚ-TSOOŚ.410.17.2023.TW) dla programu powinna być została przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. W powyższym piśmie Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska podkreślił również, że przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094, ze zm.) wskazują, że odstępnie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko może być przeprowadzone wyłącznie dla dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy, którego realizacja nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Powyższe oznacza, że w ocenie GDOŚ dla programu wieloletniego pn. Zagospodarowanie Dolnej Wisły należałoby przeprowadzić procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Równolegle Ministerstwo Klimatu i Środowiska, jako organ II instancji, prowadzi postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach budowy stopnia wodnego Siarzewo. Uzyskanie ostatecznej i prawomocnej decyzji środowiskowej jest jednym z podstawowych warunków realizacji inwestycji i kontynuacji wdrażania programu wieloletniego Zagospodarowanie Dolnej Wisły zgodnie z harmonogramem założonym w uchwale Rady Ministrów.

Niezależnie od powyższego plany inwestycyjne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, w tym również związane z realizacją Programu Wieloletniego pod nazwą „Zagospodarowanie Dolnej Wisły”, aktualnie są analizowane pod kątem celowości i oszczędności, przy uwzględnieniu uzyskania najlepszych efektów oraz optymalnego doboru metod i środków. Należy podkreślić, że program wieloletni pod nazwą „Zagospodarowanie Dolnej Wisły” został przyjęty uchwałą Rady Ministrów nr 185/2023, zatem jego ewentualna zmiana lub uchylene będzie podejmowana na poziomie Rady Ministrów.

2. *Czy Ministerstwo Infrastruktury i podległe mu jednostki dysponują aktualnymi, wykonanymi w przeciwieństwie do ostatnich 2 lat analizami dotyczącymi wykonalności tej inwestycji w planowych ramach czasowych i w budżecie? Jeśli tak, to czy podane wcześniej informacje są nadal aktualne czy uległy zmianie, a jeśli tak się stało to jakie zmiany zaszyły? Jeśli takiej analizy nie ma, to na jakiej podstawie Ministerstwo podejmuje w tej sprawie decyzje?*

Podległe Ministerstwu Infrastruktury PGW Wody Polskie jest w posiadaniu:

- koncepcji programowo – przestrzennej pn. Koncepcja programowo – przestrzenna Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka, Lokalizacja: Siarzewo, uwzględniającej decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych nr 124/2017;
- raportów rocznych z przedrealizacyjnego monitoringu środowiskowego w obszarach określonych warunkami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (za lata 2021-2023);
- opracowań dodatkowych, w szczególności:
 - Weryfikacja kompozycji Stopnia Wodnego Siarzewo w warunkach przepływów ustalonych i nieustalonych z uwzględnieniem ruchu rumowiska (sierpień 2019 r.);
 - Weryfikacja danych hydrologicznych dla projektowanego Stopnia Wodnego Siarzewo (wrzesień 2019 r.);
 - Modelowanie matematyczne dynamiki lodu na projektowanym zbiorniku Siarzewo oraz na rzece poniżej stopnia wodnego Siarzewo (grudzień 2019 r.);
 - Symulacje numeryczne prognozy erozji (deformacji) koryta Wisły poniżej Stopnia Wodnego Siarzewo wraz ze wskazaniem rozwiązań technicznych ograniczających erozję (Gdańsk, sierpień 2020 r.);

- Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka – SW Siarzewo. Obliczenia hydrauliczne (model numeryczny), Hydraulika i Hydrologia (grudzień 2020 r.);
- analizy finansowej oraz jej aktualizacji:
 - opracowania pn. Analiza finansowa budowy stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka – lokalizacja Siarzewo wraz z oszacowaniem udziału podmiotu zamierzającego odnosić korzyści z użytkowania elektrowni w kosztach projektowania i wykonania inwestycji (styczeń 2020 r.);
 - aktualizacji opracowania pn. Analiza finansowa budowy stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka – lokalizacja Siarzewo wraz z oszacowaniem udziału podmiotu zamierzającego odnosić korzyści z użytkowania elektrowni w kosztach projektowania i wykonania inwestycji (grudzień 2022 r.);
- operatu wodnoprawnego i projektu instrukcji gospodarowania wodą dla Stopnia Wodnego Siarzewo wraz z wnioskami o wydanie pozwoleń wodnoprawnych (czerwiec 2021 r.).

Planowane nakłady finansowe przedstawiono w poniższej tabeli, zgodnie z danymi zawartymi w załączniku do uchwały nr 185/2023 Rady Ministrów z dnia 10 października 2023 r.:

Nazwa zadania	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
<i>PFU wraz z postępowaniem przetargowym i analizą środowiskową</i>	1,02	17,47	11,03	1,98						
<i>Dokumentacja projektowa i pozwolenie na realizację inwestycji</i>			9,1	145,9						
<i>Planowane koszty robót budowlanych</i>				30,75	91,00	105,00	412,50	413,00	1 665,50	2 603,35
<i>Pozostałe koszty</i>				0,15	50,0	104,0	126,50	126,50	170,00	176,89
<i>Regulacja spraw własnościowych</i>				110	110,0	134,0				
<i>Zadania towarzyszące</i>				13,24	50,0	150,0	150,5	150,00	150,00	200,26
<i>Zarządzanie projektem</i>				4,0	6,0	7,0	10,5	10,5	14,5	19,5
Razem koszt inwestycji	7 551,64 mln zł									

3. *Czy Ministerstwo Infrastruktury i podległe mu jednostki rozważają wyłączenie stopnia Włocławek z eksploatacji i jego częściową likwidację? Jeżeli tak to proszę o wskazanie działań idących w kierunku tego rozwiązania.*

Stopień wodny Włocławek zaliczany jest do dużych obiektów hydrotechnicznych. Składa się w szczególności z: zapory czołowej ziemnej o wysokości 20 m i długości 670 m, 10-przęsłowego jazu żelbetowego o szerokości w świetle filarów 200 m, śluzy żeglugaowej o wymiarach komory 115x12 m i spadzie ponad 11 m. Ponadto przy stopniu wodnym działa elektrownia wodna o mocy 162 MW składająca się z 6 turbozespołów. W ramach budowy stopnia wodnego został utworzony również zbiornik wodny o powierzchni 70 km² i pojemności 408 mln m³. Zbiornik wodny funkcjonujący przy stopniu wodnym Włocławek jest największym co do wielkości akwenem śródlądowym w Polsce, a drugim co do pojemności zbiornikiem.

Budowla miała powstać jako element kompleksowego zagospodarowania dolnej Wisły, którego prace zaprzestano 50 lat temu. Obiekt wykonuje swoje funkcje samodzielnie, co nie było przewidziane na etapie jego projektowania i budowy.

Inicjatywa rozebrania stopnia wodnego Włocławek była analizowana przez PGW Wody Polskie. Według wyników analizy rozbiórka rodziłaby wiele niepewności i mogłaby nieść potencjalne zagrożenia – wiązałyby się z wystąpieniem spływu wód zmagazynowanych w zbiorniku funkcjonującym przy stopniu wodnym Włocławek wraz ze skumulowanymi w nim osadami. Biorąc pod uwagę ilość i jakość zgromadzonych w zbiorniku osadów, trudno jest określić skalę prac rozbiórkowych. Nie ma również gwarancji ograniczenia i kontrolowania odpływu wód ze zbiornika. Ewentualna awaria w trakcie prac budowlanych i nagłe uwolnienie się znacznej ilości wód i osadów wiązałoby się z wystąpieniem zagrożenia powodziowego i znaczącego szkodliwego wpływu na środowisko. Jakakolwiek działania zmierzające do decyzji o rozbiórce musiałyby być odpowiednio uzasadnione i poparte szczegółowymi badaniami naukowymi, a także analizami ryzyka jakie niosłoby ze sobą rozebranie stopnia wodnego we Włocławku.

4. *Proszę o podanie dokładnych źródeł finansowania Programu Wieloletniego pod nazwą „Zagospodarowanie Dolnej Wisły” i uzasadnienia dlaczego na inwestycję przeznaczona się aktualnie 7 550,62 mln zł.*

Program „Zagospodarowanie Dolnej Wisły” jest zaplanowany do finansowania ze środków budżetu państwa oraz ze środków PGW Wody Polskie (zgodnie z § 4 uchwały nr 185/2023 Rady Ministrów z dnia 10 października 2023 r.). Jednocześnie w programie ustanowiono łączny limit wydatków z budżetu państwa w całym okresie jego realizacji na poziomie 7 550,62 mln zł. Zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym realizacji Programu w podziale na lata (pkt 8 Załącznika do uchwały nr 185/2023 Rady Ministrów z dnia

10 października 2023 r.) łączna wartość Programu wynosi ok. 7551,64 mln zł, w tym 7 550,62 mln zł jest zaplanowane ze środków budżetu państwa, a 1,02 mln zł ze środków własnych inwestora. Do 2022 r. na realizację inwestycji polegającej na budowie stopnia wodnego Siarzewo wydatkowano 4,76 mln zł z budżetu PGW Wody Polskie.

Z poważaniem

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra

Przemysław Koperski

Podsekretarz Stanu